

METSÄTALOUS

Meillä on ankeroistuholle alttiita puulajeja, ankeroista levittäviä tukkijääriä, ja puista pakkausmateriaalia tulee jatkuvasti eri puolilta maailmaa. **KASVINERVEYSYKSIKÖN JOHTAJA HANNU KUKKONEN, EVIRA**

Mäntyankeroinen voi kaataa kokonaisen kansallispuiston

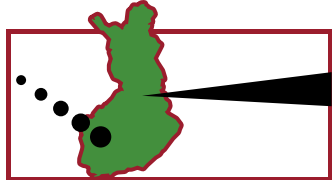
Kaikki havupuut jopa kolmen kilometrin säteellä pitää hakata, jos metsästä löytyy mäntyankeroisen saastuttama alue. Varotoimenpide koskee myös luonnonsuojelualueita.

Sukkulamatoihin kuuluva mäntyankeroinen on alle milimetrin pituinen, mutta voi aiheuttaa valtavia tuhoja, jos se leviää metsään. Viranomaiset pelkäävät vieraslajia kuin ruttoa.

Jos suomalaisesta metsästä löytyisi mäntyankeroisen saastuttamia puita, 0,5–3 kilometrin säteellä kaikki havupuut pitäisi hakata, eikä aluetta saisi uudistaa havupuulle jopa 15 vuoteen.

Torjuntatoimien kohteeksi joutuisivat myös piha- ja puistopuut sekä luonnonsuojelualueet. Vaikka laki kieltää hakkuut luonnonsuojelualueella, mäntyankeroisen torjunta menee tämän edelle.

”Mäntyankeroinen katsoo sen verran haitalliseksi, että sen torjuntaan panostetaan. Toimenpiteet menisivät talousmetsissä ihan hukkaan, jos luonnonsuojelualue jäisi mäntyankeroisen reservaatiksi”, kasvinterveysyksikön johtaja **Hannu Kukkonen** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta perustelee.

VAHINGOLLISET VIERASLAJIT

Uudessa sarjassa esitellään Suomen luontoa uhkaavia vieraslajeja.

pakkausmateriaalista löydetään meillä tehdyissä tarkastuksissa vuosittain eläviä mäntyankeroisia.

HANNU KUKKONEN

Yksi löydös maksaisi kymmeniä miljoonia

Eviran valmiussuunnitelman mukaan yksi mäntyankeroislöydös suomalaisesta metsästä kustantaisi valtiolle 12–26 miljoonaa euroa.

Siihen kuuluvat saastuneen alueen kartoitus ja seuranta, hävitettävän puuston hakkuu-, raivaus- ja kuljetuskustannukset sekä metsänomistajille maksettavat korvaukset.

Teoriassa mäntyankeroisen vuoksi voitaisiin joutua hakkaamaan kaikki havupuut Kolin kansallispuiston kokoiselta alueelta.

Mäntyankeroinen voisi todennäköisesti tappaa puita vain Suomen eteläosissa. Muualla se ei kylmien ilmasto-olojen vuoksi todennäköisesti aiheuttaisi laajoja metsätuhoja, mutta sen esiintyminen maassamme vaikeuttaisi puutavaran vientiä.

Vaikka yhtäkään ankeroista metsistämme ei ole havaittu,

Kukkosen mukaan riski on otettava tosissaan.

”Meillä on ankeroistuholle alttiita puulajeja, ankeroista levittäviä tukkijääriä, ja puista pakkausmateriaalia tulee jatkuvasti eri puolilta maailmaa.”

Ilmaston lämpenemisen myötä riski kasvaa entisestään.

SUVI NIEMI

FAKTAT

Havumetsien kauhu

Mäntyankeroinen on sukkulamato, joka voi tappaa puun muutamassa kuukaudessa.

Tuhoaltein isäntäkasvi on mänty, mutta elää myös kuusissa, pihdoissa ja lehtikuusissa.

Oireet muistuttavat kuivuustuhoja, latvukset muuttuvat punaruskeiksi.

Leviää puusta toiseen tukkijäärän mukana.

Kuiva ja lämmin kesä suosivat lisääntymistä.

Kotoisin Pohjois-Amerikasta, josta levinnyt puutavaran ja puupakkausten mukana Aasiaan.

Tappaa Japanissa vuosittain miljoonia kuutiometrejä puuta.

Euroopassa ankeroinen havaittiin ensimmäisen kerran Portugalissa vuonna 1999. Sittemmin sitä on löytynyt myös Madeiralta ja Espanjasta.

Suomessa mäntyankeroista on löydetty maahantuodusta puutavaresta ja pakkausmateriaalista, mutta ei luonnosta.

Mäntyankeroinen

- pituus alle 1 mm
- paksuus n. 15 µm

Ankeroispäilyksistä on ilmoitettava viipymättä Eviraa tai elykeskukseen.

Toimenpiteet, jos mäntyankeroinen löytyy Suomessa metsästä

- 1 Varmistetaan lajinmääritys, määritetään kohteen tarkka sijainti, tarkistetaan, onko saastuneissa puissa siirtäjähönteisiä, ja hävitetään saastuneet puut.
- 2 Hävitetään saastuneiden puiden ympäriltä kaikki havupuut 100 metrin säteeltä. Rajoitetaan puutavaran kuljetusta ja käsittelyä kuuden kilometrin säteellä löytöpaikasta.
- 3 Tutkitaan tarkasti mäntyankeroisen esiintyminen 20 kilometrin säteellä löytöpaikasta.
- 4 Kun saastunut alue on rajattu riittävän tarkasti, annetaan torjuntapäätös. Päätöksestä tiedotetaan maanomistajille, metsäorganisaatioille ja puuta käyttäville laitoksille.
- 5 Selkeästi rajoittuneiden pienten saastuneiden alueiden ympäriltä hakataan 0,5–3 kilometrin säteellä kaikki havupuut.
- 6 Laajojen ja hajanaisten saastuneiden alueiden ympärille muodostetaan 0,5–3 kilometriä leveä hakattu vyöhyke.
- 7 Mikäli kaadetuista puista oteutuista näytteistä löydetään mäntyankeroista, rajoitettua ja hakattua aluetta laajennetaan tarpeen mukaan.
- 8 Kaikissa tapauksissa muodostetaan vähintään 3 kilometrin levyinen seurantavyöhyke välittömästi hakatun vyöhykkeen ulkopuolelle.

SUVI NIEMI

Hallitukselta siunaus vieraslajistrategialle

Vieraslajit uhkaavat luonnon monimuutaisuutta viemällä elintilaa alkuperäisiltä lajeilta. Lupiini, jättiputki ja minkki ovat esimerkkejä Suomessa esiintyvistä vieraslajeista.

”Haitallisten vieraslajien torjuntaan ja valvontaan kuuluva summa on 2–3 prosenttia maailman bruttokansantuotteesta”, ympäristöylitarkastaja **Johanna Niemivuo-Lahti**

maa- ja metsätalousministeriöstä kertoo. Suomessa vahingot ovat vähintään miljoonia euroja vuosittain.

Hallitus vastasi kansalaisten ja asiantuntijoiden hätähuutoon ja hyväksyi valtioneuvoston periaatepäätöksen kansallisesta vieraslajistrategiasta, joka julkaistaan kevään aikana.

Strategian tavoite on tunnistaa ja torjua haitalliset vieraslajit ja niiden aiheuttamat haitat.

Haitallisella vieraslajilla tarkoitetaan Suomessa jo esiintyvää vieraslajia, ”joka aiheuttaa tietyllä alueella, tietyssä paikassa ja tietyssä aikana ekologista, taloudellista, terveydellistä tai sosiaalista haittaa, joka vaatii erityisiä toimenpiteitä”.

Toimenpiteiksi luetaan haitallisten lajien torjunta, varhainen havaitseminen ja

hävittäminen, leviämisen estäminen tai rajoittaminen sekä vieraslajin aiheuttamaan haittaan sopeutuminen.

Torjunnan voi aloittaa omalta takapihalta

Taistelu haitallisia vieraslajeja vastaan on aloitettu kirjavan lainsäädännön yhtenäistämisellä ja tiedottamisen parantamisella.

Maa- ja metsätalousmi-

nisteriö on juuri julkaissut selkokieliset esitteet, joissa kotipuutarhureita neuvotaan, miten vieraslajien leviämisen luontoon voi estää.

Lisäksi panostetaan vieraslajitukimukseen ja järjestetään lajikohtaista torjuntaa, kuten jättiputkien hävittämistalkoita ja pienpetopyyntiä.

SUVI NIEMI

Metla kerää kyselyllä tietoa puukaupan kehittämiseen

Metsäntutkimuslaitos (Metla) lähettää lähipäivinä internet-kyselyn noin 3 500 puumarkkinoiden toimijalle. Tavoite on löytää keinoja puumarkkinoiden kehittämiseen.

Metla sai toimeksiannon työhön maa- ja metsätalousministeriön (MMM) puumarkkinatyöryhmältä.

Kysely kartoittaa puunostajien, myyjien sekä tutkimus- ja neuvuntaorganisaatioiden kokemuksia puukaupan hyvistä käytännöistä, ongelmista ja kehittämiskohteista.

Tutkija **Eero Mikkola** sanoo, että hankkeessa haetaan myös puukaupassa hyvin toimiviksi osoittautuneita menetelmiä. Niihin ei saa koskea. Levitys nykyistä laajempaan käyttöön sen sijaan olisi hyväksi.

Tutkimuksen pohjaksi on jo haastateltu metsänomistajia ja puunostajia. Tuloksia on käytetty piakkoin sähköpostitettavan kyselyn laadintaan.

Yksityismetsät ratkaisevat

Mikkolan arvioi kyselyyn

vastaamisen vievän 10–15 minuuttia, hän toivoo hyvää vastausprosenttia. Tulokset julkaistaan ja niistä keskustellaan jo 24.4.2012 järjestettävässä julkisuudelta suljetussa seminaarissa.

Suomen metsäteollisuuden puuhuolto pohjautuu kotimaiseen puuhun, jonka merkitys on korostunut puuntuonnin vähetessä.

Päösä kotimaan puusta hakataan yksityismetsissä.

Puumarkkinoiden toimivuus on teollisuuden puuhuollon, yksityismetsänomistajien kantorahatulojen sekä koko metsäalan kannalta avainasemassa, Metla korostaa.

Moni työryhmä on pohtinut puukauppaa. Keskustelua on käyty myös sähköisestä puukauppapaikasta, tilusjärjestelyistä ja metsän vuokrauksesta.

Käytännön toimijoiden näkemykset ovat tärkeitä nyt, kun pohditaan eri kehittämistoimien toteutettavuutta ja vaikutuksia.

KIMMO HAIMI

Puukauppa vilkastuu. Metsänomistajat myivät viime viikolla puuta 491 000 kuutiometriä, viime vuonna myytiin vastaavalla viikolla 215 000 kuutiometriä.

JUHA AALTOILA

Puun hinnat 5.3.–1.4.2012

Alue	Mäntytkuiki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
Lähde: Metsäntutkimuslaitos						
Euroa/m ³ (alv 0%)						
■ Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	52,8 ↑	53,8 ↑	45,5 ↑	14,7 ↑	18,0 ↑	16,2 ↑
Keski-Suomi	55,1 ↑	56,3 ↑	43,2 ↑	16,0 ↑	19,9 ↑	16,8 ↑
Savo-Karjala	55,3 ↑	54,9 ↑	44,6 ↑	17,7 ↑	19,3 ↑	17,3 ↑
Kymi-Savo	56,6 ↑	56,5 ↑	46,2 ↑	17,5 ↑	20,2 ↑	17,5 ↑
Etelä-Pohjanmaa	55,0 ↑	54,3 ↑	-	17,7 ↑	19,2 ↑	17,9 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	54,1 ↑	53,5 ↑	-	18,2 ↑	17,8 ↑	17,5 ↓
Lappi	51,3 ↑	-	-	18,2 ↑	-	-
Koko maa	55,1 ↑	55,3 ↑	44,9 ↑	17,0 ↑	19,3 ↑	17,2 ↑
■ Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	42,6 ↓	44,0 ↔	36,8 ↑	12,3 ↔	14,6 ↑	13,4 ↑
Keski-Suomi	48,1 ↑	45,4 ↑	36,1 ↑	13,3 ↓	15,4 ↓	13,1 ↔
Savo-Karjala	48,0 ↑	47,6 ↑	-	15,3 ↓	16,3 ↑	13,5 ↑
Kymi-Savo	49,2 ↑	48,4 ↑	39,0 ↑	15,2 ↑	16,3 ↑	14,0 ↑
Etelä-Pohjanmaa	44,3 ↑	-	-	14,5 ↑	15,0 ↑	14,1 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	47,3 ↑	-	-	14,4 ↑	-	14,0 ↔
Lappi	-	-	-	14,0 ↑	-	11,8
Koko maa	46,7 ↑	45,7 ↑	37,4 ↑	14,1 ↑	15,5 ↑	13,5 ↑
■ Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	55,4 ↑	54,0 ↔	50,0 ↑	28,9 ↔	31,2 ↑	30,4 ↑
Keski-Suomi	53,4 ↓	52,9 ↔	-	29,2 ↑	28,7 ↓	31,0 ↑
Savo-Karjala	54,7 ↔	54,7 ↑	46,0 ↓	28,7 ↔	28,8 ↔	29,6 ↔
Kymi-Savo	57,0 ↑	55,0 ↑	47,2 ↔	29,0 ↑	29,7 ↑	29,4 ↑
Etelä-Pohjanmaa	53,6 ↑	52,8 ↑	-	29,0 ↑	29,8 ↔	29,6 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	57,6 ↔	56,2 ↓	-	29,4 ↔	-	29,7 ↔
Lappi	58,7 ↑	-	-	29,4 ↔	-	-
Koko maa	55,5 ↑	54,0 ↔	47,2 ↑	29,1 ↑	30,3 ↑	29,8 ↑
Hintojen muutos jaksolta 2.-29.1.2012: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)						

Paperien kysyntä edelleen heikkoa

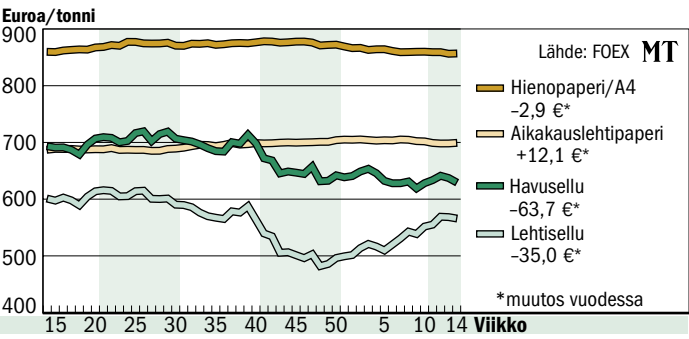
Paino- ja kirjoituspapereiden kysyntä on ollut heikkoa alkuvuonna. Foexin mukaan tuottajien yritykset täyttää tilauskirjoja lisäävät kilpailua eikä kohonneita kustannuksia ole kyetty kattamaan hintojen korotuksin.

Pakkausmateriaalien kysyntä ja hinnat ovat kehittyneet paremmin kuin papereiden ja ainakin osaa kuitujen hinnan noususta on saatu korjatuksi hintojen nostolla.

Havusellun foex-indeksi oli viime viikolla 841 dollaria tonnilla. Metsä Fibre ja Billerud ovat ilmoittaneet nostavansa hinnan 870 dollariin tonnilla huhtikuun alusta lukien.

Lehtipuusellun tuotannossa on ollut seisokkeja Norjassa, Espanjassa ja Portugalissa. Ly-

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

hytkuituista sellua on saatu tuntettua kasvavia määriä pehmopapereiden tuotantoon nyt kun paino- ja kirjoituspapereiden sellun kulutus vähenee.

Yleistolouden näkymät ovat kohentuneet Yhdysvalloissa, työllisyys ja kulutus elpyvät. Euroopan taantuma on jatkunut viime vuoden loka-joulukuusta ja sama surkeus näyttää Foexin mukaan jatkuvan huhti-kesäkuussakin eli Euroopan bruttokansantuote kistutus, kasvu jää

METSÄSTÄ LYHYESTI

Advenin uusi voimala Vaasaan

Adven avasi Kemiran Vaasan tehtailla uuden 3,5 megawatin höyrylaitoksen. Se käyttää polttoaineenaan lähialueelta saatavaa kotimaista puuta ja turvetta. Laitoksen tuotanto korvaa raskaalla polttoöljyllä tuotetun energian. Hiilidioksidipäästöt vähenevät merkittävästi puupolttolaitosten käytön myötä.

Sveaskog myy ulkomaalaisille

Ruotsissa on noussut poru, kun valtiollinen Sveaskog alkaa myydä metsiään myös ulkomaalaisille. Vuonna 2002 valtiopäivät päättivät, että Sveaskog myy 10 prosenttia metsistään. Toimella pyrittiin vahvistamaan yksityistä metsänomistusta maakunnissa. Aluksi metsiä myytiin kyseisten kuntien asukkaille. Nyt kauppa on avautumassa kaikille, myös ulkomaalaisille. Vuoden myyntitavoite on 22 000 hehtaaria.

Puolisellua Arkangelista

Arkangelin sellu- ja paperitehdas Venäjällä ja Andritz AG ovat allekirjoittaneet sopimuksen puolisellulinjan rakentamisesta. Investoinnin suuruus on 69 miljoonaa euroa ja tuotantokapasiteetti 1000 tonnia puolisellua vuorokaudessa. Tuotannon on määrä alkaa vuonna 2014, kirjoittaa Idän metsätieto.

Laiton puukauppa kuriin

Venäjän metsätalousvirasto on laatinut lakiluonnoksen pyöreän puun valtionvalvonnasta. Sen uskotaan ratkaisevan useita laittoman puukauppaan liittyviä ongelmia.

Duuman luonnonvarojen, luonnontuotteen ja ekologiaministeriön puheenjohtajan **Vladimir Kašin**in mukaan laittomat hakkuut uhkaavat maan ekologian turvallisuutta ja jarruttavat talouden kehitystä, kirjoittaa Idän metsätieto. Teollisuus- ja kauppatieteiden ministeriön metsäteollisuusosaston johtajan **Mihail Klinovin** mukaan ensin tulisi määritellä terminologia ja vasta sitten päättää tarvittavista toimenpiteistä.

Baltian havukuidun hinta laski

Viron valtion metsien mäntykuitupuun tienvarsihinta on pudonnut alkuvuoden aikana 15 prosenttia joulukuun lue- mista, kuusikuitupuun 12 prosenttia, ilmenee Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) tilastosta.

Myös Liettuan havukuitupuun hinnat laskivat rajusti tammikuussa.

Virossa on maksettu mänty- ja kuusikuitupuusta tienvarressa tammi-helmikuussa noin 27 euroa kuorettomalta kuutiometriltä.

Liettuan hinnat jäivät tammikuussa hieman alle Viron hinnoista.

Havutukin hinnat ovat laske- neet alkuvuonna lievästi Viros- sa, koivutukin hinta on noussut hieman.

Suomeen tuotiin viime vuonna Baltian maista pyöreää havukuitupuuta 1,1 miljoonaa kuutiometriä, haketta saman verran.

MT

VOITA metsähenkinen viikonloppu Saariselällä 6:lle!

OSALLISTU KILPAILUUN OSOITTEESSA: www.aarrelehti.fi/kilpailu

AARRE LEHTI METSÄSTÄ.

arvo 1 066,00 €

Katalogipaperin kysyntä laskee, kun kuluttajat etsivät ostettavaa entistä enemmän verkosta.

JUHA AALTOILA